

QuickScan en voortoets voor de locatie Hoofdweg 69, Nijensleek

Rapport: 2021-500

Datum: 5 juli 2021

Versie: 1.0

QuickScan en voortoets voor de locatie Hoofdweg 69, Nijensleek

Colofon

© 2021

Tekst, samenstelling: Fopma NatuurAdvies

Opdrachtgever:

Wijze van citeren: Fopma NatuurAdvies, A, 2021 QuickScan en voortoets voor de locatie Hoofdweg 69, Nijensleek; *Fopma NatuurAdvies*, Rapport 2021-500, Wapse.

Niets uit dit rapport mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van scanning, internet, druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en Fopma NatuurAdvies. Ook mag het zonder een dergelijke toestemming niet worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Fopma NatuurAdvies is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Fopma NatuurAdvies. De opdrachtgever vrijwaart Fopma NatuurAdvies voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

De informatie in dit rapport is deels afkomstig uit de NDFF en mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

Inhoudsopgave

1	INLEIDING	5
1.1	ACHTERGROND	5
1.2	AANLEIDING	6
1.2.1	<i>Soortbescherming</i>	7
1.2.2	<i>NatuurNetwerk Drenthe</i>	7
1.2.3	<i>Gebiedsbescherming</i>	7
1.3	PROBLEEMSTELLING / DOELSTELLING	7
2	SOORTBESCHERMING – WET NATUURBESCHERMING	8
2.1	BESCHERMINGSREGIME SOORTEN VOGELRICHTLIJN	8
2.2	BESCHERMINGSREGIME SOORTEN HABITATRICHTLIJN	8
2.3	BESCHERMINGSREGIME ANDERE SOORTEN	8
2.4	ZORGPLICHT	8
2.5	PROVINCIALE OMGEVINGSVERORDENING DRENTH (POV)	8
3	LIGGING ONDERZOEKSGBIED EN ONDERZOEKSOPZET	9
3.1	LIGGING ONDERZOEKSGBIED	9
3.2	ONDERZOEKSMETHODE	9
3.2.1	<i>Bronnenonderzoek</i>	9
3.2.2	<i>Veldbezoek</i>	10
4	INVENTARISATIE NATUURWAARDEN	11
4.1	VOGELS (WNB § 3.1)	11
4.1.1	<i>Gegevens uit geraadpleegde bronnen</i>	11
4.1.2	<i>Gegevens uit veldbezoek (vogels)</i>	12
4.2	VLEERMUIZEN (WNB § 3.2)	12
4.2.1	<i>Gegevens uit geraadpleegde bronnen</i>	12
4.2.2	<i>Gegevens uit veldbezoek (vleermuizen)</i>	12
4.3	OVERIGE GRONDGEBONDEN ZOOGDIEREN	13
4.3.1	<i>Gegevens uit geraadpleegde bronnen</i>	13
4.3.2	<i>Gegevens uit veldbezoeken (overige zoogdieren)</i>	13
4.4	AMFIBIEËN, VISSSEN EN REPTIELEN	13
4.4.1	<i>Gegevens uit geraadpleegde bronnen</i>	13
4.4.2	<i>Gegevens uit veldbezoek (amfibieën, vissen en reptielen)</i>	14
4.5	VLINDERS, LIBELLEN, JUFFERS EN INSECTEN	14
4.5.1	<i>Gegevens uit geraadpleegde bronnen</i>	14
4.5.2	<i>Gegevens uit veldbezoek (vlinders, libellen, juffers en insecten)</i>	14
4.6	VAATPLANTEN	14
4.6.1	<i>Gegevens uit geraadpleegde bronnen</i>	14
4.6.2	<i>Gegevens uit veldbezoek (vaatplanten)</i>	14
4.7	OVERIGE BESCHERMDE SOORTEN	15
4.7.1	<i>Gegevens uit geraadpleegde bronnen</i>	15
4.7.2	<i>Gegevens uit veldbezoek</i>	15
5	BEOORDELING WET NATUURBESCHERMING (SOORTEN)	16
5.1	VOGELS	16
5.2	VLEERMUIZEN	16
5.3	OVERIGE GRONDGEBONDEN ZOOGDIEREN	16
5.4	REPTIELEN, AMFIBIEËN EN VISSSEN	17
5.5	VLINDERS, LIBELLEN, JUFFERS EN INSECTEN	17
5.6	VAATPLANTEN	17
5.7	OVERIGE DIERSOORTEN	17
5.8	AANBEVELINGEN VOOR NATUURINCLUSIEF BOUWEN	17
6	NATUURNETWERK DRENTH	18

7	NATURA 2000 GEBIEDEN (GEBIEDSBESCHERMING)	19
8	CONCLUSIES	20
8.1	CONCLUSIE WET NATUURBESCHERMING (SOORTEN)	20
8.2	CONCLUSIE NATUURNETWERK DRENTHE	20
8.3	CONCLUSIE WET NATUURBESCHERMING (GEBIEDEN)	20
9	BRONNEN	21
9.1	LITERATUUR	21
9.2	GERAADPLEEGDE WEBSITES	21
BIJLAGE 1	ALGEMENE VERBODSBEPALINGEN WNB	22
BIJLAGE 2	PROCES BEOORDELING ONTHEFFING WNB	23
BIJLAGE 3	JAARROND BESCHERMDE VOGELS	24
BIJLAGE 4	SAMENVATTING NDFF (1-1-2016 TOT 21-6-2021)	26
BIJLAGE 5	POV DRENTHE	27
BIJLAGE 6	ADVIEZEN NATUURINCLUSIEF BOUWEN	28

1 Inleiding

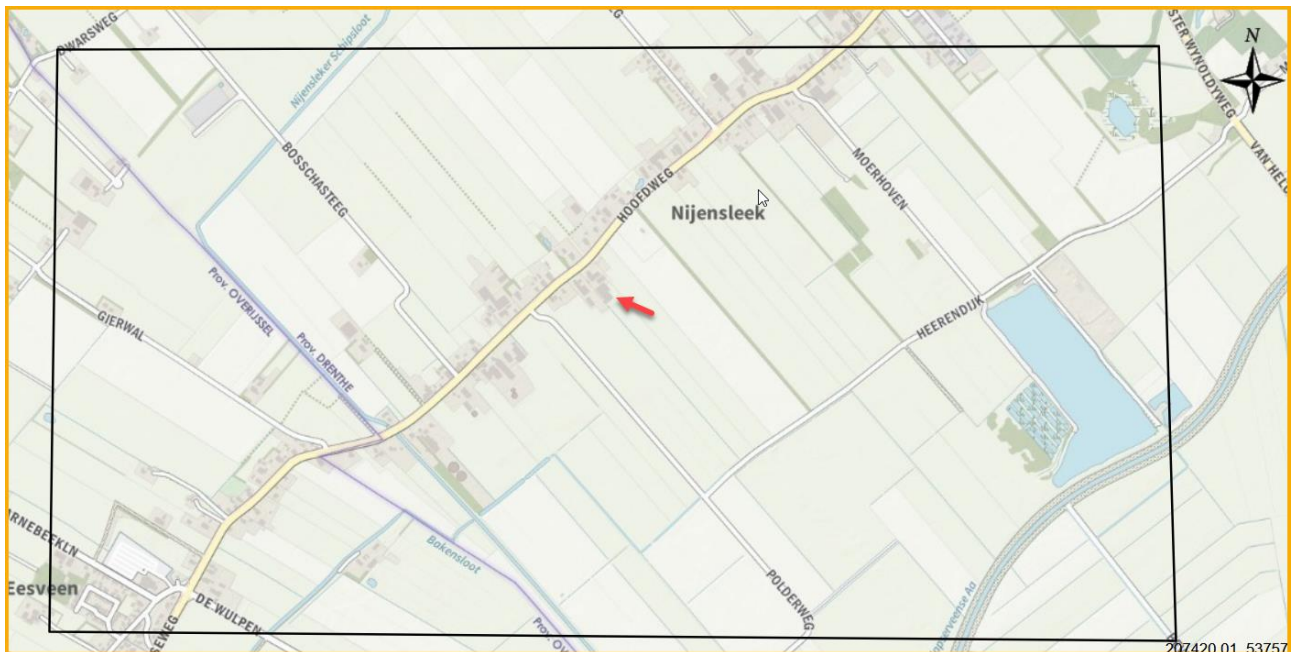
1.1 Achtergrond

De opdrachtgever wil op de locatie Hoofdweg 69, Nijensleek een bestaande werktuigenschuur slopen en een nieuwe werktuigenschuur bouwen. Hiervoor wordt ook het bouwkvael aangepast.

In deze QuickScan wordt gekeken of er voor de realisering van de plannen nog een ontheffing (soorten) op grond van de Wet natuurbescherming noodzakelijk is. Ook kan uitsluitel gegeven worden of de gemeente bij een Omgevingsvergunning een verklaring van geen bedenkingen moet aanvragen. Het rapport kan tevens gebruikt worden bij de bestemmingsplanprocedure. In hoofdstuk 8 staan de conclusies van de QuickScan.

De te toetsen activiteit betreft:

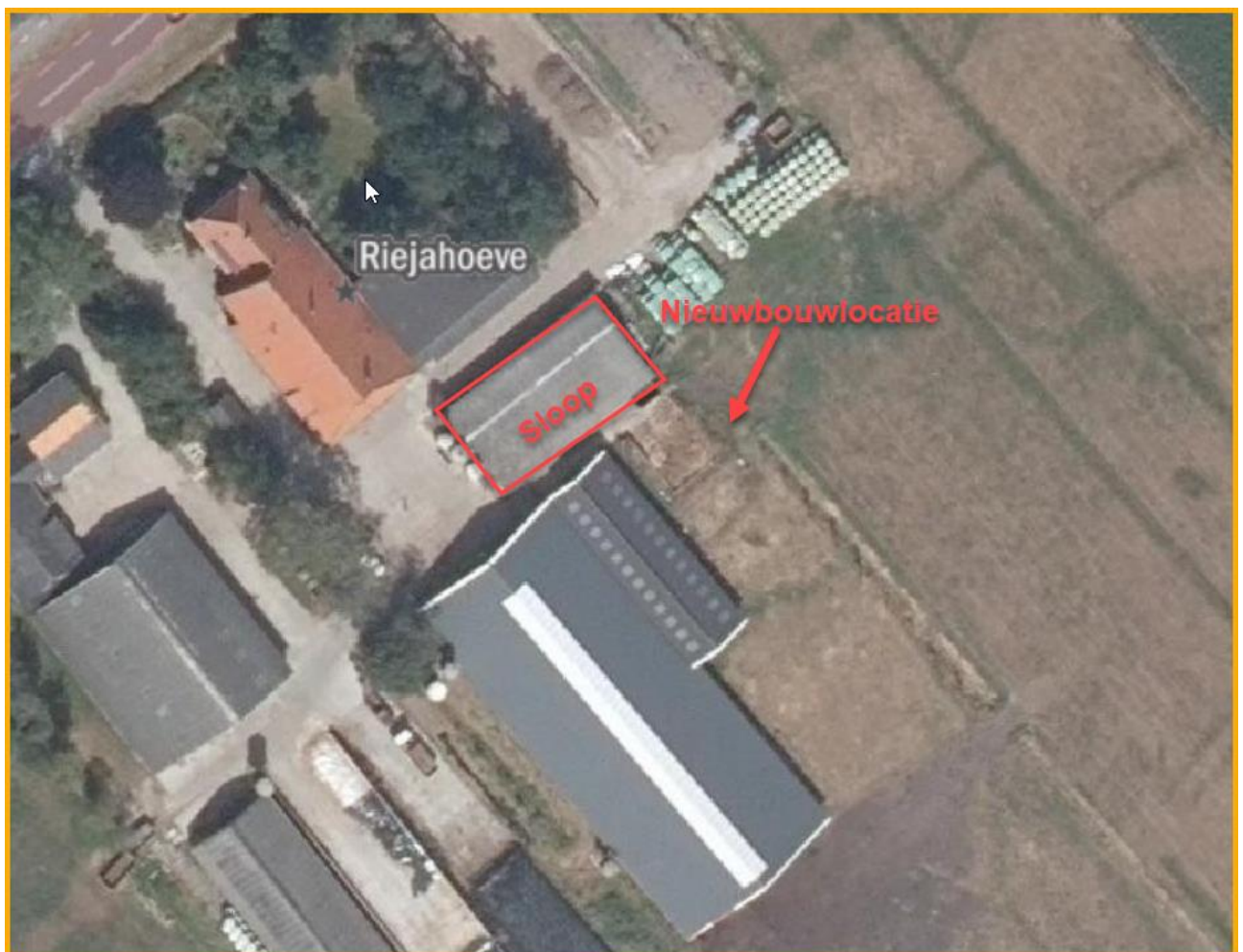
- Sloop van bestaande werktuigenschuur (zie figuur 2).
- Bouw nieuwe werktuigenschuur op agrarisch grasland.

Figuur 1. Kaart met ligging onderzoeksgebied zwarte kader en plangebied rode pijl (Bron: NDFF).

Figuur 2. Foto's bestaande situatie

Figuur 3. Luchtfoto met de te slopen werktuigenschuur.

1.2 Aanleiding

De aanleiding voor het maken van een QuickScan is de noodzaak en de wens om vooraf uit te sluiten dat door het project natuurwaarden aangetast kunnen worden.

1.2.1 Soortbescherming

Realisatie van de voorgenomen plannen kan invloed hebben op de bepalingen in de Wet natuurbescherming. Deze wet regelt de bescherming van planten- en diersoorten in Nederland. Overtreding van de verbodsbepalingen (bijlage 1) ten aanzien van streng beschermde soorten vereist mogelijk een ontheffing (zie hoofdstukken 2 t/m 5 en 8).

1.2.2 NatuurNetwerk Drenthe

In hoofdstuk 6 en 8 van deze QuickScan wordt gekeken of er door de activiteit negatieve effecten zijn op de realisering van het NatuurNetwerk Drenthe (NND).

1.2.3 Gebiedsbescherming

In deze QuickScan is tevens gekeken of er door de uitvoering van het voorgenomen plan sprake kan zijn van externe werking op nabijgelegen Natura 2000-gebieden. De Natura 2000-gebieden vallen eveneens onder de Wet natuurbescherming. Bij effecten op Natura 2000-instandhoudingsdoelen is mogelijk een vergunning vereist (zie hoofdstuk 7 en 8).

1.3 *Probleemstelling / doelstelling*

De QuickScan geeft antwoord op onderstaande vragen:

1. Komen er natuurwaarden voor, waarvoor het noodzakelijk is om een soort specifiek onderzoek eventueel met mitigatieplan te laten uitvoeren om te beoordelen in hoeverre het project handelingen bevat die in strijd zijn met de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming (soortbescherming)?
2. Zijn er effecten op het NND?
3. Zijn er mogelijke effecten op de Natura 2000-instandhoudingsdoelen waardoor er een passende beoordeling gemaakt moet worden (gebiedsbescherming/ Wet natuurbescherming)?

2 Soortbescherming – Wet natuurbescherming

Op 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming in werking getreden. Voor het soortenbeleid deelt de Wet natuurbescherming de soorten in drie beschermingsregimes, namelijk vogels (EU-Vogelrichtlijn), soorten beschermd op grond van de Habitatrichtlijn en nationaal beschermde soorten.

2.1 Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn

Dit zijn alle van nature in Nederland in het wild levende vogels (zoals bedoelt in artikel 1 van de Vogelrichtlijn). De lijst met jaarrond beschermde vogels in Overijssel staat in bijlage 3.

2.2 Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn

Dit zijn soorten die genoemd zijn in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn, Bijlage I en II van het Verdrag van Bern en Bijlage II van het Verdrag van Bonn. Het Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn is ten aanzien van verstoren strikter dan het Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn.

2.3 Beschermingsregime andere soorten

Dit zijn de in de bijlage van Wet natuurbescherming genoemde soorten. Het gaat hier om de bescherming van niet onder de bovenstaande twee categorieën vallende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten voorkomend in Nederland, vermeld in de bijlage van de Wet natuurbescherming (art. 3.10 – 3.11 Wet natuurbescherming). Voor de soorten opgenomen in deze bijlage geldt geen Europese verplichting tot bescherming. Deze soorten worden beschermd vanwege de breed in de maatschappij levende overtuiging dat deze dieren een bescherming behoeven. De andere in de bijlage opgenomen soorten worden om ecologische redenen beschermd. Hiermee geeft Nederland uitvoering aan de algemene verplichting van het Biodiversiteitsverdrag om de staat van instandhouding van dier- en plantsoorten te beschermen. Omdat er ook veel algemene soorten in staan genoemd is de verwachting dat er weer een verdeling komt van meer en minder strikt beschermde soorten. Deze kan echter per provincie verschillen (zie bijlage 5).

2.4 Zorgplicht

Onder de Wet natuurbescherming geldt een zorgplicht voor alle in het wild levende dieren. De zorgplicht houdt in dat de initiatiefnemer werkzaamheden, die nadelig kunnen zijn voor dieren en planten, in redelijkheid zo veel mogelijk nalaat of maatregelen neemt om onnodige schade aan dieren en planten te voorkomen.

2.5 Provinciale Omgevingsverordening Drenthe (POV)

De provincie heeft een Omgevingsverordening (verder POV) opgesteld met daarin opgenomen hoe om te gaan met soortenbescherming.

Artikel 4.3 behandelt de soortenvrijstelling bij ruimtelijke inrichting, bestendig beheer en onderhoud.

'Het wordt niet wenselijk geacht dat voor zeer algemeen voorkomende soorten voor elke ruimtelijke ontwikkeling of ingreep in het kader van beheer en onderhoud een ontheffing moet worden aangevraagd. Om deze reden wordt voor bepaalde soorten vrijstelling verleend. De Wet natuurbescherming geeft aan Provinciale Staten de mogelijkheid om vrijstelling te verlenen van de verboden voor bepaalde soorten voor bepaalde belangen. Over het algemeen gebeurde dit voor soorten waarvan werd aangenomen dat ze veel voorkomen en de soort niet bedreigd was. Vanwege de voormalige vrijstelling was het voor deze soorten niet verboden om bijvoorbeeld hun verblijfplaatsen te vernielen als dit nodig is om een bestemmingsplan uit te voeren, bijvoorbeeld bij de bouw van een huis. Ook mocht een vliegveld, een dijk of een spoorweg worden onderhouden zonder dat daarvoor een ontheffing nodig was als deze soorten daar voorkomen. De reden voor het Rijk om deze vrijstelling in te voeren was dat veel weerstand bestond tegen het steeds moeten aanvragen van ontheffingen voor deze soorten. Dit terwijl van deze soorten werd aangenomen dat ze veel voorkwamen. Met de invoering van de Wet natuurbescherming is deze bevoegdheid grotendeels gedecentraliseerd naar de provincies. Provinciale Staten hebben besloten deze voormalige vrijstelling voor zover mogelijk voort te zetten. In bijlage 5 van deze QuickScan staan de soorten vermeld welke op grond van de POV vrijgesteld worden.

3 Ligging onderzoeksgebied en onderzoeksopzet

3.1 Ligging onderzoeksgebied

Het onderzoeksgebied voor de Wet natuurbescherming beperkt zich tot de percelen waarop de ingreep plaatsvindt en de directe omgeving (zie figuur 1). Voor de effecten op Natura 2000-gebieden is in hoofdstuk 7 ook gekeken naar het aspect externe werking.

3.2 Onderzoeksmethode

Deze QuickScan is gebaseerd op bronnenonderzoek en een bureauanalyse. Aan de hand van expert judgement door een ecoloog (Ir. A. Fopma van *Fopma NatuurAdvies*) is ingeschat wat de beschermde natuurwaarden zijn en de te verwachten effecten.

3.2.1 Bronnenonderzoek

Gekeken is naar de volgende bronnen:

- Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF, zie ook bijlage 4). (Periode laatste 5 jaar)
- Literatuur (zie hoofdstuk 8).

Wat zit er in het NDFF?

Er is gebruik gemaakt van de Nationale Database Flora en Fauna (NDFF). Hiervoor hebben we de gevalideerde data 2014-2019 gebruikt (laatste 5 jaar). De omvang van het onderzoeksgebied is weergegeven in figuur 1.

In de NDFF zit gevalideerde data van verschillende soortbeschermingsorganisaties en partners. Ook de data van Telmee.nl en waarneming.nl zit in de NDFF. Zo ook de eigen data van Fopma NatuurAdvies.

Soortenorganisaties

De soortenorganisaties zijn elk gespecialiseerd in een groep dieren of planten. Zij beheren databanken met verspreidings- en ecologische gegevens die door duizenden vrijwilligers verzameld zijn. Deze gegevens zijn ook beschikbaar in de Nationale Databank Flora en Fauna.

De soortenorganisaties hebben in de loop der jaren een grote expertise opgebouwd met betrekking tot veldbiologisch onderzoek, de ecologie van de Nederlandse flora en fauna en het beheren en interpreteren van monitorings- en verspreidingsgegevens.

- ANEMOON (Flora en fauna van de zee)
- Bryologische en Lichenologische Werkgroep (BLWG) (Mossen en korstmossen)
- De Vlinderstichting (Vlinders en libellen)
- EIS-Nederland (Ongewervelde dieren)
- FLORON (Planten)
- Nederlandse Mycologische Vereniging (NMV) (Paddenstoelen)
- RAVON (Reptielen, amfibieën en vissen)
- Sovon Vogelonderzoek Nederland (Vogels)
- TINEA (Micronachtvlinders)
- Zoogdiervereeniging (Zoogdieren)

Partners

Verschillende organisaties werken samen met de NDFF. Bijvoorbeeld door gegevens beschikbaar te stellen of andere kennis te delen.

- Alterra (landelijke vegetatiedatabank)
- Instituut voor Biodiversiteit en Ecosystem Dynamica (IBED)
- Naturalis Biodiversity Center
- Natuurhistorisch Genootschap in Limburg
- Natuurbank Limburg
- Natuurnetwerk
- Netwerk Ecologische Monitoring (NEM)
- Regelink Ecologie & Landschap
- Stichting Natuurinformatie (waarneming.nl)
- Stichting Staring Advies

3.2.2 Veldbezoek

Er heeft een veldbezoek op de planlocatie en de naaste omgeving plaatsgevonden.

Datum: 30 juni 2021
Tijdstip: Middag
Weersbeeld: Bewolkt (na regenbui)
Temperatuur: 18° Celsius

Tijdens het veldbezoek is speciaal gekeken naar de potenties van het plangebied voor beschermde diersoorten en de mogelijke functies. Op basis van expert judgement is een inschatting gemaakt wat de mogelijke effecten zijn van de ingreep op beschermde soorten.

4 Inventarisatie natuurwaarden

4.1 Vogels (Wnb § 3.1)

4.1.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFD)

In het onderzoeksgebied (figuur 1) zijn 401 waarnemingen van vogels geregistreerd, verdeeld over 86 soorten. Hierbij zijn 8 'jaarrond' beschermde vogelsoorten.

Tabel 1. Waargenomen vogelsoorten in onderzoeksgebied in de periode 1-1-2016 tot 21-6-2021. Vet en cursief zijn de jaarrond beschermde soorten (zie bijlage 3) (Bron: NDFD)

Vogelsoorten		
Aalscholver	Huiszwaluw	Rietzanger
Blauwborst	IJsvogel	Ringmus
Blauwe kiekendief	Kauw	Rode wouw
Blauwe reiger	Kerkuil	Roek
Boerenzwaluw	Kievit	Roodborst
Boomkruiper	Kip	Roodborsttapuit
Brandgans	Kleine karekiet	Slobeend
Bruine kiekendief	Kleine plevier	Smient
Buizerd	Kleine rietgans	Sperwer
Ekster	Kneu	Spreeuw
Fuut	Knobbelzwaan	Tafeleend
Gaai	Koekoek	Tapuit
Geelgors	Kolgans	Tijftjaf
Gele kwikstaart	Koolmees	Toendrarietgans
Gierzwaluw	Krakeend	Torenvalk
Goudplevier	Kramsvogel	Turkse tortel
Grasmus	Kuifeend	Veldleeuwerik
Grauwe gans	Kwartel	Vink
Grauwe klauwier	Lepelaar	Waterhoen
Groene specht	Meerkoet	Watersnip
Groenpootruiter	Merel	Wilde eend
Grote bonte specht	Nachtegaal	Wilde zwaan
Grote Canadese gans	Nijlgans	Wintertaling
Grote zaagbek	Noordse kwikstaart	Witte kwikstaart
Grote zilverreiger	Ooievaar	Wulp
Havik	Pijlstaart	Zanglijster
Holenduif	Pimpelmees	Zwarte kraai
Houtduif	Putter	Zwartkop
Huismus	Regenwulp	

Tabel 2. Waarnemingen jaarrond beschermde vogelsoorten t.o.v. plangebied. (Wrn = aantal waarnemingen, Jaren = alleen met broedindicatie)

Soort	Wrn	Jaren	Locatie t.o.v. plangebied
Buizerd	14	nvt	Geen waarnemingen met broedindicatie.
Gierzwaluw	1	2020	Broedlocatie Schoolweg 21 op 600 meter ten NO van het plangebied.
Havik	1	nvt	Geen waarnemingen met broedindicatie.
Huismus	10	2020	Twee broedlocatie Schoolweg 21 en Hoofdweg 60 op > 600 meter ten NO van het plangebied.
Kerkuil	4	nvt	Geen waarnemingen met broedindicatie.
Ooievaar	35	2020, 2021	Twee broedlocatie Hoofdweg 138 en Hoofdweg 60 op > 500 meter van het plangebied.
Roek	3	nvt	Geen waarnemingen met broedindicatie.
Sperwer	3	nvt	Geen waarnemingen met broedindicatie.

4.1.2 Gegevens uit veldbezoek (vogels)

Aangetroffen soorten

Tijdens de veldbezoek zijn er op het erf foeragerende Boerenzwaluwen en Huismussen waargenomen en een ontsnapte Grasparkiet. De Huismussen broeden onder het pannendak van de boerderij. Op de deel van de boerderij en in de jongveestal broeden een tiental Boerenzwaluwen. In de te slopen werktuigen was ook één bezet nest met jongen van een Boerenzwaluw. Verder waren er in de te slopen schuur geen andere nesten of sporen van andere soorten aanwezig.

4.2 Vleermuizen (Wnb § 3.2)

4.2.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)

Op basis van landelijke verspreiding (Bron: Zoogdierverseniging), zijn de volgende soorten mogelijk:

- Gewone dwergvleermuis
- Ruige dwergvleermuis
- Rosse vleermuis
- Laatvlieger
- Gewone grootoorvleermuis
- Watervleermuis
- Meervleermuis
- Franjestaart
- Baardvleermuis
- Bechstein's vleermuis
- Brandt's vleermuis

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)

Er zijn in het onderzoeksgebied geen vleermuizen waargenomen.

4.2.2 Gegevens uit veldbezoek (vleermuizen)

Tijdens het veldbezoek is gekeken naar potentiële verblijfplaatsen en vliegroutes op basis van expert judgement.

Verblijfplaatsen

Gebouwen:

De werktuigenloods heeft geen spouw en het dak bestaat volledig uit asbestbeplating, zonder een betimmering aan de binnenzijde. Voor vleermuizen is de loods ongeschikt. Er zijn ook geen sporen van vleermuizen aangetroffen in en rondom de loods.

Bomen: Er staan op de plaats van de nieuwe werktuigenberging geen voor vleermuizen geschikte bomen.

Vliegroutes De bouw vindt plaats op de locatie van de bestaande grasland. Er is geen aantasting van vliegroutes.

4.3 Overige grondgebonden zoogdieren

4.3.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)

In de tabel staat een overzicht van de in het onderzoeksgebied waargenomen soorten.

Tabel 3. Data NDFF in de periode 1-1-2016 tot 21-6-2021.

Soort	Status
Bosmuis	Wnb § 3.3 ¹
Bunzing	Wnb § 3.3 ¹
Das	Wnb § 3.3
Eekhoorn	Wnb § 3.3
Egel	Wnb § 3.3 ¹
Haas	Wnb § 3.3 ¹
Mol	Onbeschermd
Muskusrat	Onbeschermd
Ree	Wnb § 3.3 ¹
Steenmarter	Wnb § 3.3

Tabel 4. Waarnemingen beschermde soorten t.o.v. plangebied. (Wrn = aantal waarnemingen, Max_ind = maximaal aantal waargenomen individuen tijdens een waarneming)

Soort	Wrn	Max_ind	Jaren	Locatie t.o.v. plangebied
Das	1	1	2019	Bij zandwinplas Heerendijk op > 500 meter van het plangebied.
Eekhoorn	1	1	2016	Verkeersslachtoffer t.h.v. Eesveenseweg 165 (N855) op > 500 meter van het plangebied.
Steenmarter	2	1	2018, 2019	Verkeersslachtoffer t.h.v. Hoofdweg 124 (N855) en bij zandwinplas Heerendijk, beide op > 500 meter van het plangebied.

4.3.2 Gegevens uit veldbezoeken (overige zoogdieren)

Tijdens het veldbezoek zijn in het onderzoeksgebied geen grondgebonden zoogdieren of sporen daarvan waargenomen. Het terrein is wel 'geschikt' voor kleine zoogdieren, zoals de Veldmuis, Mol, Huisspitsmuis, Egel, Huismuis, Bruine rat, Bosmuis etc.

4.4 Amfibieën, vissen en reptielen

4.4.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)

In de tabel staat een overzicht van de in het onderzoeksgebied waargenomen soorten.

¹ Vrijgestelde soort op grond van de POV Drenthe (zie bijlage 5).

Tabel 5. Data NDFF in de periode 1-1-2016 tot 21-6-2021.

Soort	Status
Tienddoornige stekelbaars	Onbeschermd
Vetje	Onbeschermd
Zeelt	Onbeschermd

4.4.2 Gegevens uit veldbezoek (amfibieën, vissen en reptielen)

Tijdens het veldbezoek zijn geen vissen, reptielen en amfibieën waargenomen. Deze worden op de plek van de nieuwe werktuigenloods (open cultuurgrasland) ook niet verwacht.

4.5 Vlinders, libellen, juffers en insecten

4.5.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)

In de tabel staat een overzicht van de in het onderzoeksgebied waargenomen soorten.

Tabel 6. Data NDFF in de periode 1-1-2016 tot 21-6-2021.

Dagvlinders	Status	Libellen	Status
Bruin zandoogje	Onbeschermd	Glassnijder	Onbeschermd
Citroenvlinder	Onbeschermd		
Dagpauwoog	Onbeschermd		
Groot koolwitje	Onbeschermd		
Hooibeestje	Onbeschermd		
Klein geaderd witje	Onbeschermd		
Klein koolwitje	Onbeschermd		
Kleine vos	Onbeschermd		
Koevinkje	Onbeschermd		
Oranje zandoogje	Onbeschermd		
Zwartsprietdikkopje	Onbeschermd		

4.5.2 Gegevens uit veldbezoek (vlinders, libellen, juffers en insecten)

Er zijn tijdens het veldbezoek geen beschermde vlinders, libellen, of juffers waargenomen. Er is ook geen geschikt habitat aanwezig.

4.6 Vaatplanten

4.6.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)

In het onderzoeksgebied zijn geen beschermde soort op grond van de Wnb geregistreerd. Er zijn wel 67 waarnemingen van 46 onbeschermden soorten geregistreerd.

4.6.2 Gegevens uit veldbezoek (vaatplanten)

Het plangebied is volledig bebouwd of cultuurgrasland. Er zijn geen beschermde soorten aangetroffen.

4.7 Overige beschermde soorten

(Sprinkhanen, krekels, geleedpotigen, nachtvlinders, mossen, korstmossen, algen, wieren etc.)

4.7.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)

In het onderzoeksgebied zijn geen andere beschermde soorten op grond van de Wnb geregistreerd.

4.7.2 Gegevens uit veldbezoek

Er zijn geen andere beschermde soorten aangetroffen.

5 Beoordeling Wet natuurbescherming (soorten)

5.1 Vogels

Effectenbeoordeling

Er zijn geen effecten op soorten met jaarrond beschermde nesten en op soorten met jaarrond beschermd functioneel leefgebied te verwachten. Effecten op jaarrond beschermde soorten (Cat. 1 t/m 5) zijn uitgesloten.

In de werktuigenschuur zat tijdens het werkbezoek wel een bezet nest van de Boerenzwaluw. De soort broedt op het bedrijf op de deel en in de jongveestal. De lokale staat van instandhouding van de soort komt dus niet het geding. In de andere gebouwen zijn meerdere nesten (naar schatting een 10-tal). Verstoring van nesten in broedseizoen is niet vergunbaar. Om deze reden moet het voorzorgbeginsel gehanteerd worden.

Periode werkzaamheden (voorzorgsbeginsel)

Omdat geen ontheffingen worden verleend voor het verstoren van vogels en/of het vernielen van nesten wordt geadviseerd om het bouwrijp maken voor het broedseizoen (globale richtlijn² 15 maart - 15 juli) uit te voeren of te beginnen na 15 juli. Voorkom het vestigen van broedvogels op het bouwperceel door het plaatsen van wapperende zakken of enkele linten. Sluit deuren en ramen.

Op deze wijze zijn effecten op de andere vogels worden uitgesloten.

5.2 Vleermuizen

Effectenbeoordeling

Verblijfplaatsen

Er zijn geen verblijfplaatsen.

Voerageergebied

Er wordt geen voerageergebied aangetast.

Effecten op vleermuizen zijn uitgesloten.

5.3 Overige grondgebonden zoogdieren

Effectenbeoordeling

Er zijn geen geregistreerde waarnemingen van grondgebonden zoogdieren in het plangebied. Er is ook geen geschikt habitat aanwezig.

Effecten op zoogdieren zijn uitgesloten.

² **Broedseizoen:** Vogels worden met name beschermd tijdens het broedseizoen. Een belangrijke vraag is dus: Van wanneer tot wanneer duurt het broedseizoen? Vaak wordt als grove lijn gezegd dat het broedseizoen duurt van 15 maart tot en met 15 juli. Inderdaad broeden vogels met name in deze periode. De bescherming van vogels is echter niet gebaseerd op een datum, maar op het daadwerkelijke broedseizoen. Dat kan ook al voor 15 maart of na 15 juli zijn. Het broedseizoen begint niet pas wanneer de eieren gelegd zijn. Het broedseizoen gaat al van start met de paarvorming, territorium afbakenen en het bouwen van nesten. In deze tijdsspan worden vogels, hun nesten en eieren beschermd door de Wet natuurbescherming. Het nest mag niet verwijderd, verstoord of leeggehaald worden (Bron: Vogelbescherming Nederland).

5.4 Reptielen, amfibieën en vissen

Effectenbeoordeling

Reptielen

Er zijn geen reptielen waargenomen in de directe nabijheid van het plangebied en het habitat is er ook niet optimaal voor.

Effecten kunnen op voorhand worden uitgesloten.

Effectenbeoordeling

Amfibieën

Er is geen geschikt habitat aanwezig voor amfibieën.

Effecten kunnen op voorhand worden uitgesloten.

Effectenbeoordeling

Vissen

Er is geen open water aanwezig voor vissen.

Effecten kunnen op voorhand worden uitgesloten.

5.5 Vlinders, libellen, juffers en insecten

Effectenbeoordeling

Dagvlinders

Effecten op beschermde dagvlinders zijn vanwege het ontbreken van geschikt habitat in het gebied uitgesloten.

Effectenbeoordeling

Libellen en juffers

Effecten op beschermde libellen en juffers zijn vanwege het ontbreken van geschikt habitat in het gebied uitgesloten.

5.6 Vaatplanten

Effectenbeoordeling

In het gebied is geen geschikt habitat aanwezig voor beschermde soorten. Effecten op beschermde soorten kunnen op voorhand worden uitgesloten.

5.7 Overige diersoorten

Effectenbeoordeling

In het gebied zijn geen andere beschermde diersoorten aangetroffen.

5.8 Aanbevelingen voor natuurinclusief bouwen

Vanwege de achteruitgang van de biodiversiteit eisen provincies en gemeenten steeds vaker dat bij renovatie en nieuwbouw met natuur inclusief ontwerpt. Vogelbescherming Nederland en de Zoogdierverseniging hebben met steun van o.a. de Provincie Overijssel een toolbox ontwikkeld (www.bouwnatuurinclusief.nl). Uit deze toolbox hebben we een aantal mogelijk bruikbare adviezen gehaald. Deze zijn opgenomen in bijlage 6.

6 NatuurNetwerk Drenthe

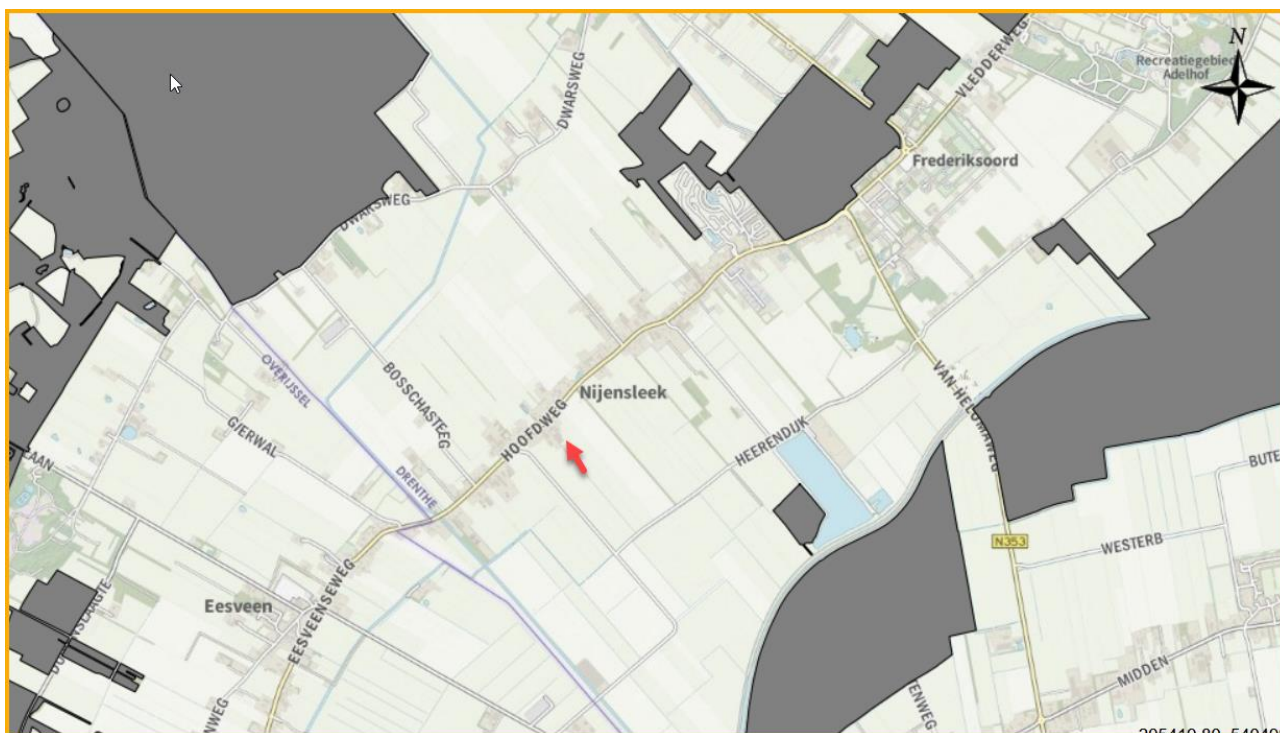
Het NatuurNetwerk Drenthe (NND), waarvan de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) het belangrijkste onderdeel is, is een landelijk netwerk van natuur- en agrarische gebieden met een speciale natuurkwaliteit. Het netwerk bestaat zowel uit afzonderlijke natuurgebieden als uit verbinding zones die deze natuurgebieden met elkaar verbinden.

Bovendien horen soms ook bermen, watergangen en kleine bosjes tot het netwerk, onderdelen die belangrijk zijn voor onze biodiversiteit. In totaal is het actuele Drentse natuurnetwerk ruim 70.000 hectare groot. Ongeveer 50.000 hectare is bestaande natuur zoals we dat al tientallen jaren kennen.

De grote boswachterijen, de uitgestrekte heidevelden en de oude hoogveenkernen maken daar deel van uit. De 14 Natura 2000-gebieden (27.000 ha) vormen een belangrijk onderdeel van de bestaande natuur. Het behalen van Europese natuurdoelen voor deze gebieden vormen de belangrijkste natuuropgave voor de EHS.

Bekende natuurgebieden die deel uitmaken van de NND zijn onder meer Nationaal Park Dwingelderveld, Nationaal Park Het Drents-Friese Wold, de grote boswachterijen in Midden-Drenthe, het hoogveenreservaat Bargerveen, de Drentse Aa, de Hunze en de Reest.

Zoals uit onderstaande figuur blijkt ligt het plangebied buiten het NND. Effecten op het NND zijn dus uitgesloten.

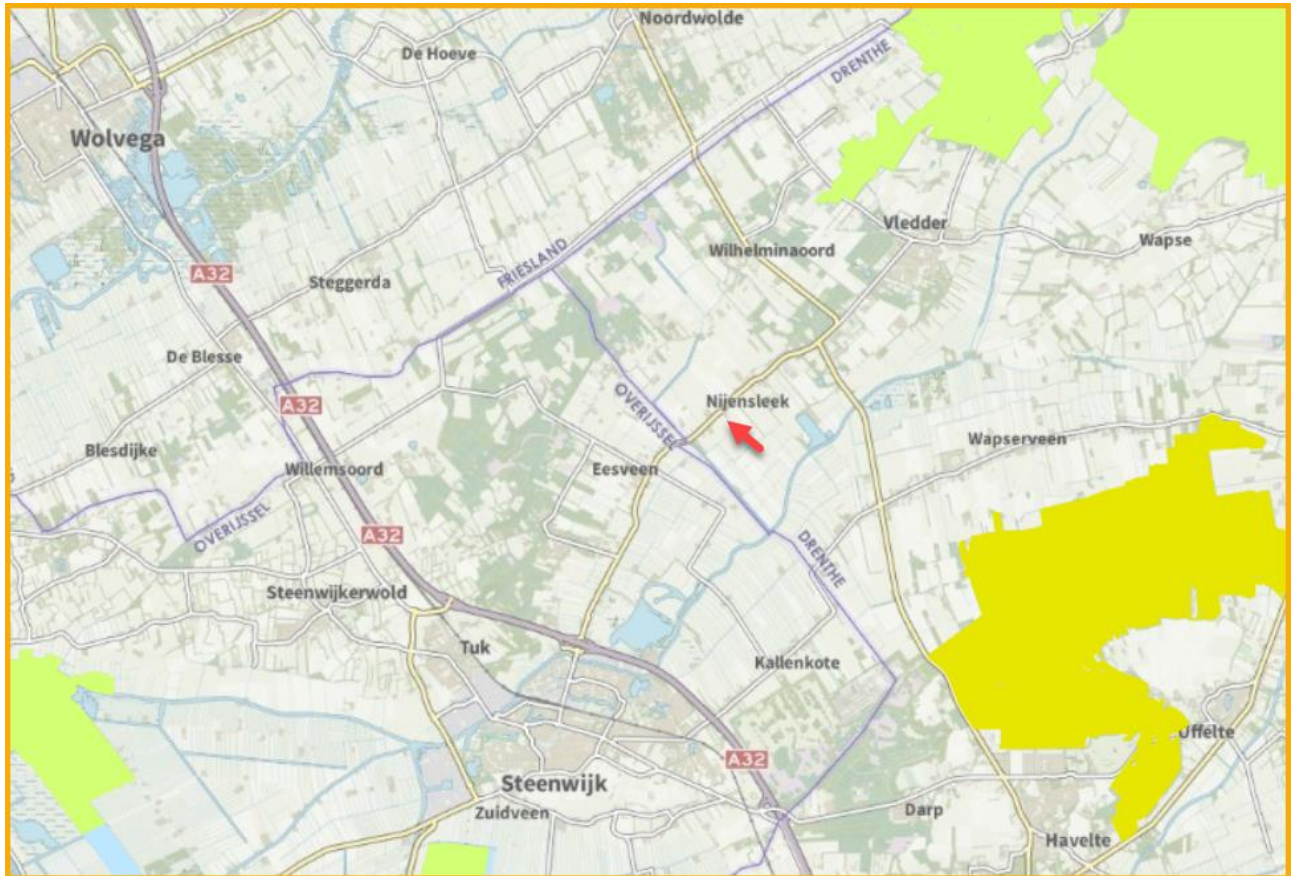

Figuur 4. Overzicht van plangebied (rode pijl) met ligging t.o.v. het NatuurNetwerk Drenthe (NND). (Bron: NDFF).

7 Natura 2000 gebieden (gebiedsbescherming)

Natura 2000 is een netwerk van Europese natuurgebieden. Het vormt de basis van het Europese natuurbeleid. Natura 2000 is gericht op de instandhouding en ontwikkeling van soorten en ecosystemen die voor Europa belangrijk zijn. Een voorbeeld is de Noordse woelmuis, die alleen nog maar in Nederland voorkomt.

Uit onderstaande figuur blijkt dat het plangebied niet in de directe nabijheid van het Natura 2000 gebieden ligt. Negatieve effecten op Natura 2000 gebieden zijn derhalve met zekerheid uitgesloten.

Figuur 5. Ligging van het plangebied (rode pijl) ten opzichte van Natura 2000-gebied. (Bron: NDFF).

8 Conclusies

8.1 Conclusie Wet natuurbescherming (Soorten)

Als de aanbevelingen uit onderstaande tabel en hoofdstuk 5 worden uitgevoerd, dan kunnen effecten op beschermde soorten voorkomen worden en is er naar onze mening geen ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming noodzakelijk. In de tabel zijn de effecten samengevat.

Wij adviseren wel om deze conclusie (het rapport) door het bevoegd gezag voor de Omgevingsvergunning (Gemeente Westerveld) te laten bevestigen. Eventueel kunt u het ook nog ter beoordeling aan de provincie Drenthe voorleggen.

Tabel 7. Overzicht conclusies aangaande verstoring en de eventueel te nemen vervolgstappen.

Soortgroep		Ingreep verstorend	Nader onderzoek noodzakelijk	Wnb-ontheffing noodzakelijk	Bijzonderheden / opmerkingen
Vogels	Broedvogels	Nee, mits	Nee	Nee	Zie verder paragraaf 5.1
	Jaarrond beschermd	Nee	Nee	Nee	Zie verder paragraaf 5.1 & 5.8
Vleermuizen	Verblijfplaatsen	Nee	Nee	Nee	Zie verder paragraaf 5.2 & 5.8
	Vliegroutes	Nee	Nee	Nee	Zie verder paragraaf 5.2
Overige zoogdieren		Nee	Nee	Nee	Zie verder paragraaf 5.3 & 5.8
Amfibieën		Nee	Nee	Nee	Zie verder paragraaf 5.4
Reptielen		Nee	Nee	Nee	Zie verder paragraaf 5.4
Vissen		Nee	Nee	Nee	Zie verder paragraaf 5.4
Libellen en vlinders		Nee	Nee	Nee	Zie verder paragraaf 5.5
Vaatplanten		Nee	Nee	Nee	Zie verder paragraaf 5.6
Overige soortgroepen		Nee	Nee	Nee	Zie verder paragraaf 5.7

8.2 Conclusie NatuurNetwerk Drenthe

Er zijn geen effecten op de NND/EHS-gebieden te verwachten.

8.3 Conclusie Wet natuurbescherming (gebieden)

Er zijn geen effecten op de Natura 2000-gebieden te verwachten. Een vergunning op grond van Wet natuurbescherming is dan ook niet noodzakelijk.

9 Bronnen

9.1 Literatuur

- Bijlsma, R.G. (et al) 2001, Algemene en schaarse vogels van Nederland (Avifauna van Nederland 2) GMB uitgeverij/KNNV Uitgeverij, Haarlem/Utrecht.
- Dietz, C. (et al.) 2009, Vleermuizen; Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika, Tirion Natuur.
- Janssen A.M. & Schaminée H.J. 2003. Europese Natuur in Nederland; Habitattypen, KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- Janssen A.M. & Schaminée H.J. 2008. Europese Natuur in Nederland; Soorten van de Habitatrichtlijn, KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- Krijgsveld, K.L., Smits, R.R. & Winden J. van der 2008. Verstoringsgevoeligheid van vogels, Update literatuurstudie naar de reacties van vogels op recreatie, Bureau Waardenburg Rapport 08-173, Culemborg.
- Lange R. (et al.) 1994. Zoogdieren van West-Europa, KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- Provincie Overijssel, 2019. Brochure: Soortenbescherming in Overijssel; Bunzing, egel, hermelijn en wezel.
- SOVON 1987, Atlas van de Nederlandse Vogels.
- SOVON Vogelonderzoek Nederland, 2002 Atlas van de Nederlandse Broedvogels 1998-2000, Nederlandse fauna 5, Naturalis, KNNV-uitgeverij Leiden.

9.2 Geraadpleegde websites

• www.sovonatlas.nl	[verspreidingsgegevens vogels]
• www.rijksoverheid.nl &
www.synbiosys.alterra.nl	[natuurwetgeving / soortbescherming &
gebiedsbescherming N2000 / EHS, profielendocument]
• www.natuurloket.nl	[waarnemingen van flora en fauna]
• www.overheid.nl	[actuele wetteksten]
• www.uilen.org	[vogelwaarnemingen en informatie / uileninformatie]
• www.waarneming.nl	[waarnemingen van flora en fauna]
• www.zoogdieratlas.nl	[waarnemingen zoogdieren]
• www.ndff.nl	

**NATIONALE DATABANK
FLORA EN FAUNA**

• www.bouwnatuurinclusief.nl	[toolbox Natuurinclusief bouwen]
• https://calculator.aerius.nl/	[AERIUS-calculator 19.0]

BIJLAGE 1 Algemene verbodsbepalingen Wnb

§ 3.1. Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn

Artikel 3.1

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

§ 3.2. Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn

Artikel 3.5

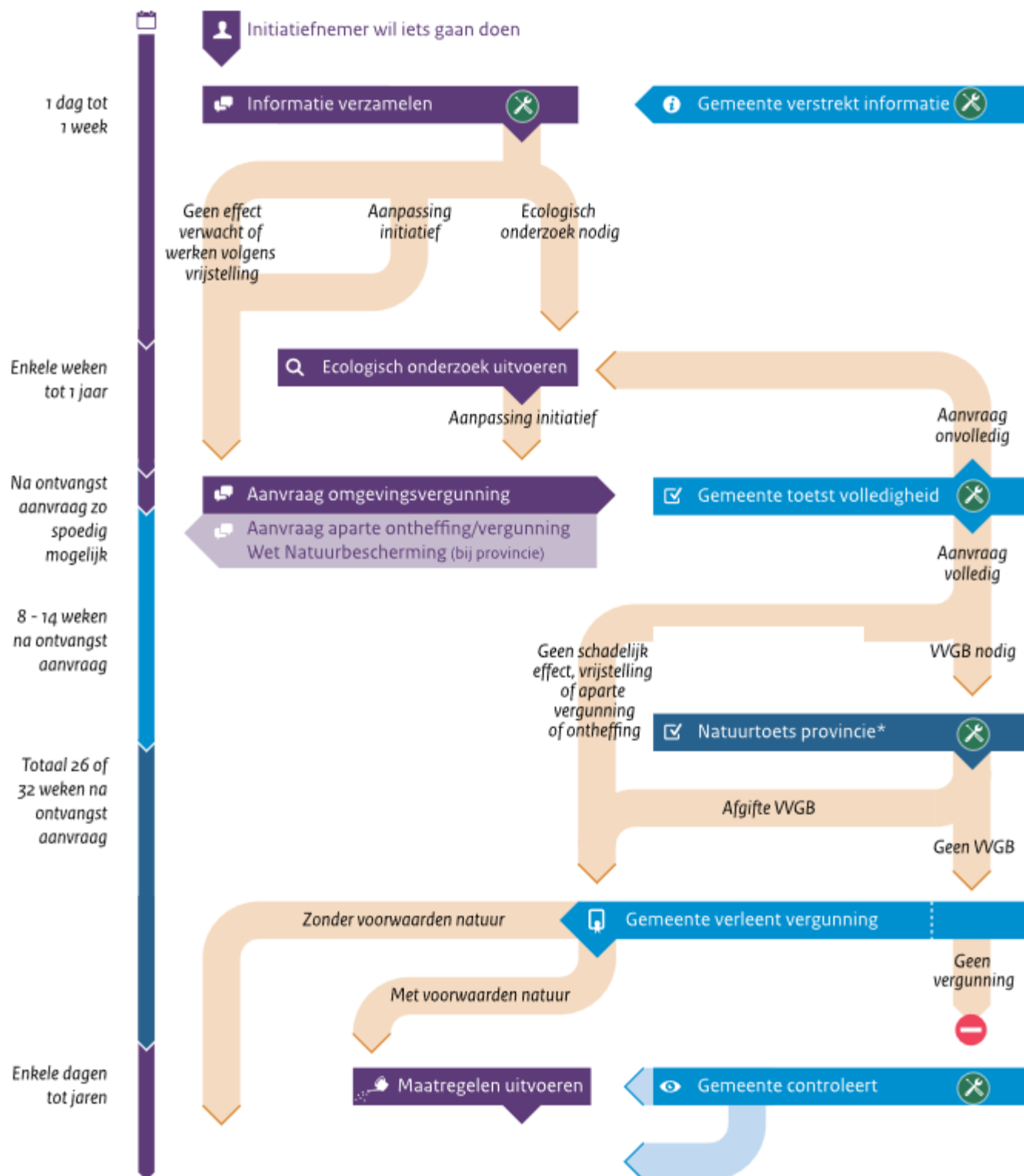
1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

§ 3.3. Beschermingsregime andere soorten

Artikel 3.10

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - a) in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - b) de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
 - c) vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.
2. Artikel 3.8, met uitzondering van het derde en vierde lid, is van overeenkomstige toepassing op de verboden, bedoeld in het eerste lid, met dien verstande dat, in aanvulling op de redenen, genoemd in het vijfde lid, onderdeel b, de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling ook verband kan houden met handelingen:
 - a) in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daaropvolgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
 - b) ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen;
 - c) ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
 - d) ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
 - e) in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
 - f) in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
 - g) in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of h. in het algemeen belang.
3. De verboden, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a, en b, zijn niet van toepassing op de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden.

BIJLAGE 2 Proces beoordeling ontheffing Wnb

Verdere uitwerking van het schema op:

<http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/routeplanner.aspx?subj=routeplanner#initiatiefnemer>

BIJLAGE 3 Jaarrond beschermde vogels

Categorieën:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats.
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.
5. Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

Nesten van vogelsoorten van categorie 1 t/m 4 zijn jaarrond beschermd, de nesten van soorten in categorie 5 zijn beschermd als er onvoldoende alternatieven zijn.

Nederlandse naam	Categorie	Nederlandse naam	Categorie
Blauwe reiger	5	Ruigpootuil	5
Boerenzwaluw	5	Spreeuw	5
Bonte vliegenvanger	5	Tapuit	5
Boomklever	5	Torenvalk	5
Boomkruiper	5	Zeearend	5
Bosuil	5	Zwarte kraai	5
Brilduiker	5	Zwarte mees	5
Draaihals	5	Zwarte roodstaart	5
Eidereend	5	Zwarte specht	5
Ekster	5	Huismus	2
Gekraagde roodstaart	5	Kerkuil	3
Glanskop	5	Oehoe	3
Gauwe vliegenvanger	5	Ooievaar	3
Groene specht	5	Ransuil	4
Grote bonte specht	5	Roek	2
Hop	5	Slechtvalk	3
		Sperwer	4
Huiszwaluw	5	Steenuil	1
IJsvogel	5	Wespendief	4
Kleine bonte specht	5	Zwarte wouw	4
Kleine vliegenvanger	5	Boomvalk	4
Koolmees	5	Buizerd	4
Kortsnavelboomkruiper	5	Gierzwaluw	2
Oeverzwaluw	5	Grote gele kwikstaart	3
Pimpelmees	5	Havik	4
Raaf	5		

BIJLAGE 4 Samenvatting NDFF (1-1-2016 tot 21-6-2021)

Wnb - Vogelrichtlijn		
Blauwborst	IJsvogel	Pimpelmees
Brandgans	Kauw	Rietzanger
Ekster	Kleine karekiet	Roodborsttapuit
Geelgors	Kleine plevier	Spreeuw
Gierzwaluw	Kneu	Turkse tortel
Grasmus	Koekoek	Veldleeuwerik
Grauwe klauwier	Koolmees	Vink
Grote Canadese gans	Kuifeend	Watersnip
Holenduif	Merel	Wilde eend
Houtduif	Nachtegaal	Witte kwikstaart
Huismus	Ooievaar	Zwarte kraai
Wnb - andere soorten		
Bosmuis	Eekhoorn	Ree
Bunzing	Egel	Steenmarter
Das	Haas	

(Alleen vogels met broedindicatie in deze tabel, overige vogels zie tabel 1)

Soortenvrijstellingslijst voor ruimtelijke ingrepen en bestendig beheer

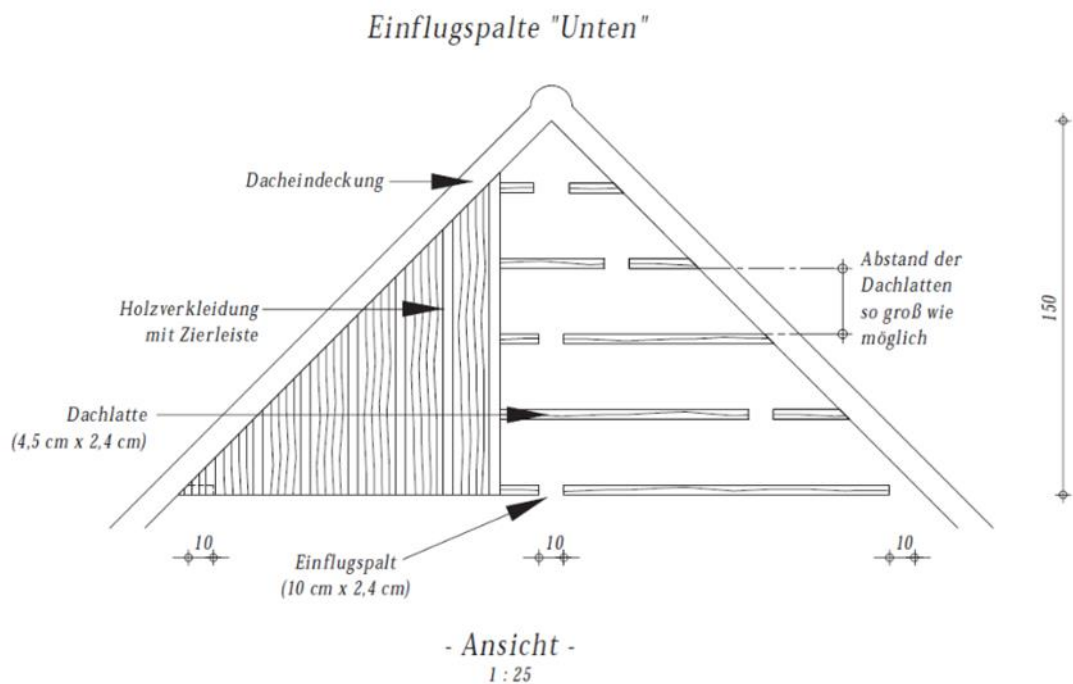
De vrijstelling als bedoeld in artikel 4.3 lid 1 van de POV betreft de volgende soorten:

Aardmuis	<i>Microtus agrestis</i>
Bastaardkikker (oude naam: middelste groene kikker)	<i>Pelophylax klepton esculenta</i> (oude naam: <i>Rana esculenta</i>)
Bosmuis	<i>Apodemus sylvaticus</i>
Bruine kikker	<i>Rana temporaria</i>
Bunzing	<i>Mustela putorius</i>
Dwergmuis	<i>Micromys minutus</i>
Dwergspitsmuis	<i>Sorex minutus</i>
Egel	<i>Erinaceus europeus</i>
Gewone bosspitsmuis	<i>Sorex araneus</i>
Gewone pad	<i>Bufo bufo</i>
Haas	<i>Lepus europeus</i>
Hermelijn	<i>Mustela erminea</i>
Huisspitsmuis	<i>Crocidura russula</i>
Kleine watersalamander	<i>Lissotriton vulgaris</i> (oude naam: <i>Triturus vulgaris</i>)
Konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>
Meerkikker	<i>Pelophylax ridibundus</i> (oude naam: <i>Rana ridibunda</i>)
Ondergrondse woelmuis	<i>Pitymys subterraneus</i>
Ree	<i>Capreolus capreolus</i>
Rosse woelmuis	<i>Clethrionomys glareolus</i>
Tweekleurige bosspitsmuis	<i>Sorex coronatus</i>
Veldmuis	<i>Microtus arvalis</i>
Vos	<i>Vulpes vulpes</i>
Wezel	<i>Mustela nivalis</i>
Woelrat	<i>Arvicola terrestris</i>

BIJLAGE 6

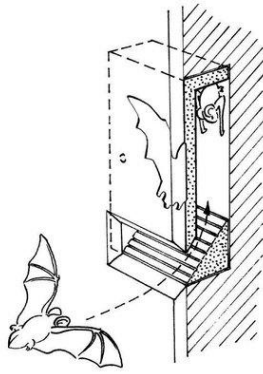
Adviezen natuurinclusief bouwen

Advies 1 Vleermuizen (gevel)

Voorbeelduitwerking van een vleermuisverblijfplaats achter gevelbetimmering. Door openingen in de latten te houden van 10 cm kunnen vleermuizen naar verschillende compartimenten kruipen. (Bron: Arbeitskreis Wildbiologie an der Justus-Liebig-Universität Gießen).

Advies 2 Vleermuizen (kast)

Vleermuis inbouwkast Type Schwegler 1FE

(Veldshop.nl)

Of een externe kast.

Links: Type: Vleermuizenkast Beaumaris Maxi
Rechts: Type: Vleermuis Zomergevelverblijf 1FQ

(Vivara.nl)
(Veldshop.nl)

Bron: <https://www.checklistgroenbouwen.nl/maatregelen/maatr-details/inbouwkast-voor-vleermuizen>

Advies 3 Huismus

Inbouw (Vivarapro.nl):

NK MU 07 Inbouwsteen Mus (nieuwbouw)

Artikelnummer	90153
Buitenmaat (b x h x d) (cm)	29 x 24 x 19
Binnenmaat (b x h x d) (cm)	22 x 17 x 15
Gewicht (kg)	7.5
Kleur	Grijs/Wit
Invliegopening	34 mm
Materiaal	Woodstone®

Losse nestkasten:

Type: Systeem-nestkast huismus eco 34 mm

(Vivara.nl)

Advies 4 Kleine marterachtigen

Bij de landschappelijke inrichting kan met rekening houden met kleine marterachtigen en egels door:

1. De aanplant van heggen en houtwallen of de aanleg van groene oevers vormen een mogelijkheid om de leefgebieden van bunzing, egel, hermelijn en wezel te verbeteren. Hiermee kunnen zowel verbindingen als rustplaatsen worden ontwikkeld.
2. Droge greppels kunnen geschikt worden gemaakt als leefgebied of verbindingszone door de aanplant van struiken, zodanig dat ze voldoende dekking bieden.
3. Rommelhoekjes in de tuin of op het erf kunnen worden gecreëerd door het aanleggen van een takkenhoop of een hoop stenen met daaronder een ruimte waarin de kleine marterachtigen nestkamer kan bouwen. Eventueel kan een nestkast van hout worden gebouwd.
4. Het voedselaanbod kan worden vergroot door het graven van poelen, het maken van takkenrillen en het plaatsen van 'muizenruiters'. Muizenruiters werden vroeger gebruikt om hooi in het veld te drogen en bestaan uit een stellage van drie tegen elkaar staande staken, met daartussen dwarsbalken. Hierop wordt hooi aangebracht. Veldmuizen verblijven graag in hooi en vormen een voedselbron voor kleine marterachtigen. Het hooi moet ten minste jaarlijks vervangen worden.

(Bron: brochure Soortenbescherming in Overijssel: Bunzing Egel Hermelijn en Wezel, provincie Overijssel)